

FRAGMAN

-Gözlerim!Gözlerim ne kadar da ağırlaşmış böyle! Açmakta güçlük çekiyorum. Bu ışıklarda ne? Neresi burası, ben... Ben neredeyim? Hayır, gözlerim! Kapanma, kapanmayın! Yine o kâbusları görmeyi ve zifiri karanlığa gömülmeyi istemiyorum!

-Niye duymuyor bu insanlar sesimi? Hâlbuki olanca gücümle bağıryorum. Ben, onları duyabiliyorken; onlar neden duyup çıkarmıyorlar beni bu karanlık ve soğuk yerden? Hey!Duyuyor musunuz sesimi? Çıkarın beni buradan! Ben, bu okulun müdürüyüm, aynı zamanda bu asansöründe!

Asansör... Evet, hatırlıyorum... Ben, bir asansörün içine girmiştım, peki ne oldu bana? Sesim! Sesimde çıkmıyor...

Nemlenmiş gözlerle,hastane penceresinden dışarıya bakarken, bir eli tekerlekli sandalyesinin tekerinden tutmuş: “Bu tekerlekli araba benim!” deyip durmakta iken, içeri, kendisini her gün ziyaret eden hastane psikiyatrisi Hasan Bey girdi.

-Ali Bey, bugün nasılsınız?

-Bu araba benim, ben bu arabanın sahibiyim, müdürüyüm!

-Tabi Ali Bey, bu araba sizin... Şimdi, isterseniz bugünkü seansımıza başlayalım.

Hasan Bey'in bu yeni hastası tuhaftı. Her şey normal görünüyordu aslında, öyle ki geçirdiği asansör kazasından sonra oturmak zorunda kaldığı bu tekerlekli arabayı hemen kabullenmişti ama tuhaf olan, bu kabullenmenin abartılı olmasıydı.

Ali, doktoru ile bütün hayatını paylaşıyor fakat kaza ve kazadan altı ay öncesini bir türlü anlatmak istemiyordu.

Yine pencere önündeydi; bahçeyi seyrederken yürümenin ne kadar değerli olduğunu görüyor, gözlerinden akan yaşlara engel olamıyordu. Engel! Ve engellilik, artık hayatının bir parçası olmuştu. Bu kelimeyi, son altı ayda ne çok kullanmıştı da kendisinin de bir engelli olabileceği hiç aklına gelmemişti.

Bir umutla tekerleri okşayan eli dizlerine gitti ama yine boş döndü, yine bir şey hissedemedi. Belki yanılmıştı doktorlar, zamanla gelecekti o yitirdiği his duygusu. Hissetmek; bacaklarını hissetmek, onların var olduğunu hissetmek, yürüdüğünü hissetmek, yürüyemeyenlerin varlığını hissetmek ve en önemlisi engellilere iyi davranılması gerektiğini hissetmek. Şuan iyi davranılmaya o kadar çok muhtaçtı ki. Halini hatırını sormaya gelen bir babası vardı; o bile zar zor sorardı. Çekinirdi, tekrar gelmeye izin isterdi. Öyle sert ve mesafeliydi ki insanlara karşı; kimse yaklaşmıyordu yanına. Şimdi yumuşamıştı yumuşamasına ama duygularını belli edemiyordu. Tıpkı hayalleri gibi donuklaşmıştı hayatı.

Ali, yine oturduğu yerden dışarıyı izlerken kulağı eşyalarını toplayan babasındaydı. Babası üzülmemesini, o asansörden sağ kurtulmasının bir mucize olduğunu ve hayatına yine öğretmen olarak devam edebileceğini söyleyip duruyordu. Ali güldü, istemsiz gülüşü babasına bir tepkiydi belkide. O, hiçbir zaman Harun gibi olamazdı, hayata sınıksız sarılamazdı. Bunu biliyordu. Öğrencilerinin içine bu arabayla çıkamazdı. Bir anda, pencereden günlerdir seyrettiği ama hiç dikkat etmediği engelli çıkışı olmayan kaldırımdan nasıl çıkacağına odaklandı. Sanmıştı ki; hayatı, bu sandalyeye oturunca değişti! Hayır, yanılmıştı... Hayatı, şu kapıdan dışarı çıkınca tamamen değişecekti. Gözlerini kapattı, yine o zifiri karanlık ve çığlıkları geldi aklına ve son altı ayı kâbus değildi, hepsi gerçektir. Gözlerini açtı, birdaha kapatmak istemeksizin açtı ve açtı. Baktığı yer, sadece engelli çıkışı olmayan kaldırımdı. Hastaneden ayrılırken bu kaldırımdan nasıl çıkabilecekti ki? Arabayı yeni kullanmaya başladığından dolayı kolları henüz güçsüzdü. Bu durumda, başkalarından yardım almalıydı. Aklına, başkalarına yardım etmediği günler geldi bir an ve gözleri

nemlendi.

Babasının konuşmalarını ve duygu trafiğini, çalan kapı sesi durdurdu.

-Gel!

Ali'nin babası şaşırmişti. Haftalardır oğlunun sesini ilk kez duyuyordu. Ali de şaşkın durumdaydı; bu sessizliğini bozan sesine! Kurtulmak istiyordu bu suskunluğundan belli ki, haftalardır psikiyatristi ile konuşmaları haricinde ilk çıkan sesiydi bu "Gel!" sesi. Sağlıklı olduğu günlerine seslendi belki de: "Gel!.."

Psikiyatri Doktoru Hasan Bey içeri girdiğinde, şaşkın gözlerle birbirine bakan baba oğlun bakışlarının kendisine yöneldiğini görünce;

-Ali Bey, siz de biliyorsunuz ki, dün son seansımız yaptık ve bugün taburcu oluyorsunuz. Fakat buraya, Doktor Hasan Bey olarak değil bir dost olarak yani sadece Hasan Bey olarak geldim ve sizinle kısa bir sohbet yapmak istiyorum.

Ali, gözlerini kapatıp açtıktan sonra her zamanki gibi başını pencereye doğru çevirdi. Babası ise yalnız konuşmak isteyeceklerini anlayıp müsaade alarak dışarı çıktı.

-Sohbetimi bir soru ile açmak istiyorum. Her gün sorduğum ama bu soru ile eski suskunluğunuza döndüğünüz için bir türlü cevap alamadığım konu... Kazadan önceki son altı ayınızda ne oldu? Bu son altı ayı ve başınızdan geçen o elim olayı anlatmanızı istiyorum?

-

-Ali Bey, lütfen! Bu konuşmayı yapabilirsek, sizin en azından insanlarla diyalogunuzu sağlamış oluruz.

-Diyalog! İnsanlarla olan diyalogum, öyle mi? Bu, bana eski hayatımı kazandırabilir mi?

-Neden olma...

-Lütfen konuşmamı bölmeyin. Duygularımı ve hislerimi tek seferde anlatıp kurtulmak istiyorum. Bölmeyin konuşmamı, bölmeyin ki anlatabilecek cesaretim olsun.

Ali, hala başını çevirmemiş, pencereden hastane bahçesini izlerken konuşmasına devam etti:

-Benimdi... Okul benimdi, okulun bahçesi benimdi, okulun çimleri benimdi, öğrenciler benimdi ve tabii ki okulun asansörü benimdi. Ben, bildiğiniz gibi okulun müdürüydüm ama okulun müdürü olmak yerine, okulun tek sahibi sandım kendimi. Hâlbuki müdür olabilseydim, çözümleyici ve yardımcı olurum. Öğrenciler yanımdan geçerken korku dolu gözlerle saygı duruşu yerine, gülen gözlerle bakarlar hatta müdür baba deyip saygılarını çocukça gösterirlerdi. Okulun öğretmenleri, velileri ve memurları dostça yaklaşırlardı. Ama ben müdür değil sahip olmak istedim. Hayatım merdivenler gibiydi, çıktıkça çıktım, bu yaşımda müdür olabildim. Zekiydim ama başarılı mıydım? Başarı, zekilikle sınavlardan yüksek notlar alıp mevki sahibi olmakla olmuyormuş. Başarı bütünlükle, beraberlik ve kaynaşma ile oluyormuş meğer. Bakın sınavlarda bütün soruları bilebilmiş fakat hayatın bu başarı sorusunu yanlış cevaplamışım. Bu yüzden okulun müdürü olmuşum ama hayatımın değil.

Hep merdivenleri kullanırdım, asansörde neymiş derdim. Tembel işiydi o. Niye icat ettiklerine bir türlü anlam veremez, asansör kullananları hiç sevmezdim. Çünkü ben yürüyebiliyordum, merdivenleri çıkabiliyordum, kaldırımları atlayabiliyor, koşabiliyordum. Her şey bana ve arabama uygundu. Yollar, kaldırımlar merdivenler, parklar, bahçeler bütün hayat... Bir başkasını düşünmek yoktu kavramlarım içinde, herkes ben gibi hayat koşuşturmacısı içindeydi.

Yıllarca öğretmenlik yaptım, sınıfım vardı, öğrencilerim vardı... Sonra müdür oldum;okulum oldu, öğretmenlerim ve öğrencilerim oldu. Okulun bütün işleriyle ben ilgileniyor, oradan oraya koşuşturuyordum. Yardımcım bile hızıma yetişemiyordu. Sonra, derken resmi bir yazı geldi; yazıda, okulunun memur kadrosu boş olduğundan, bir memur atandığı yazıyordu. Güldüm! Ne gerek vardı ki memura? Ben yapıyordum bütün işleri hatta yardımcıya bile gerek yoktu, her şeye gücüm

yeterdi benim.

Çalışacağı okulu görmek ve kalacak bir ev tutmak için ailesiyle ziyarete gelmişti Harun Bey. İlk başta olumlu karşılamıştım, olabilirdi; engeline rağmen memurluk sınavlarını kazanmış ve atanmıştı Harun. O günkü iş yoğunluğundan fazla ilgilenememiş, ayaküstü konuşup uğurlamıştım. Fakat daha sonra Harun'un engelini hatırladım, nasıl girip çıkacaktı okula. Şuan gülüyorum halime ki, o asansörü kullanacağı epey geç geldi aklıma. Tabi ki tekerlekli sandalyedeki biri asansörü kullanacaktı. Neden bunu idrak edememişim, anlamıyorum. Hemen panikledim, çünkü biliyordum ki asansörün bazı parçaları eksikti. Okula müdür olarak atandığımda, asansör henüz teslim olunmamış fakat müteahhit hanımın ısrarları üzerine ben bu eksiklikleri ile teslim almıştım. Harun tanışmaya geldiğinde, onun aslında engelini önemsemediğim için, bunu söylemeyi unuttuğum. Daha sonra haber gönderip asansörün arızalı olduğunu, arıza giderilene kadar okula gelmemesini söyledim.

Müteahhitle görüşmelerim sonucu, bir şekilde asansör yapıldı, uygunluğunu hiç düşünmeden memuru göreve çağırdım. Ayaklarım yere basıyordu; asansörü de kullanmayacaktım. Ne diye uygunluk raporu çıkartaydım ki. Bir sürü gereksiz prosedür... Derken, memur işe başladı. Yine, ben kendi işimi kendim hallediyordum, yardımcıma bile çok az iş veriyorken Harun, engeliyle nasıl iş yapacaktı ki? Ona, resmi olarak bir oda ve masa ayarlandı hepsi o. Fakat asansör ara sıra arıza vermeye başladı. Müteahhit hanımın üstünkörü çalıştığını biliyor ama Harun'un fazla kalmayacağını düşünerek oralı olmuyordum.

Harun zekiydi, çalışkandı, aynı zamanda teknolojiden çok iyi anlıyordu. Benden farklı olarak insanlarla diyalogu çok güzeldi. Tanıştığı insanları kendine bağlıyordu adeta. Sürekli bana asansörle ilgili şikâyetlerini bildiriyor fakat ben oralı olmak istemiyordum. Birkaç defa işe gelmemesini ve tekrar tamire göndereceğimi söyleyip oyaladım.

Sevmemişim Harun'u. Belki asansörü kullandığı için belki de insanlarla diyalogu güzel olduğu için. Engelliydi mademki; ne işi vardı işte, çalışmasaydı, oturup dursaydı ya evinde... Devlet veriyordu da maaşını. Hatta mümkünse çıkmasınlar dışarı. Hayatı zorlaştırıyorlardı ve insanların vaktini alıyorlardı. Yapmaları gereken en iyi şey, evde oturup televizyon izlemeleri olmalıydı. Böyle düşünüyordum Hasan Bey. Şuan yüzünüzü görmüyorum ama bakın bahçedeki herkes beni şaşkınlıkla dinliyor ve yüzlerinde tuhaf bir gülümseme var.

Demiştim ya; Harun bambaşka bir insandı, herkesle diyalogu güzeldi, bir benimle anlaşamamıştı ya da ben anlamamıştım. Meğer İlçe Kaymakamı ve Milli Eğitim Müdürü'nü de tanıyormuş. Haliyle, asansör probleminden bahsetmiş. Karşılıklı gel-gitler, resmi yazışmalar, bugün olur, yarın olur asansör derken; benim Harun'a olan nefretim iyice artmıştı. Ben, iyi bir okul müdürü iken, okulumu başarıdan başarıya götürürken, devlet büyüklerinin, okulda engelli girişlerine takılmasını anlayamıyordum. En sonunda Harun'un Kaymakamlık aracılığı ile asansör için kullanılabilirlik raporu çıkarttıracağını öğrendim. Çok sinirlenmişim. Ne yapacağımı bilemedim. Şimdiye kadar amirleri, problemin ufak bir sorun olduğunu, tamiri için uğraştığımı söyleyip oyalıyordum. Böylece, bu yeni memuru okuldan göndermek için zaman kazanmış olacaktım. Hele ki böyle bir raporun nasıl çıkacağını tahmin ettiğimden, okulu eksiklikleri ile teslim aldığı ortaya çıkacağını bildiğimden, başıma dert açan Harun'a olan öfkem her geçen gün büyüyordu. En kötüsü neydi biliyor musunuz? Benden kademece düşük olan bir memura ezilmiş olacaktım. Ne yapıp edip bu raporu çıkarttırmayacaktım.

Makine Mühendisleri Odası'ndan görevliler geldiğinde bütün öğretmen ve öğrenciler bizim tartışmalarımızı duyup toplanmıştı. Müthiş bir kalabalık ve gürültü vardı. Kendi sesimi duyamıyor, ne dediğimi idrak edemiyordum. Bir an, kalabalık içinden Harun'u görür gibi oldum. Sadece bakıyordu, masumca bir bakış, sessizce bir bakış...

Ellerindeki resmi yazıyı durmadan bana okuyup, asansörü açmamı ısrar eden mühendislere en sonunda dayanamayıp hayatımın teklifini yaptım:

-Bakın, yanılıyorsunuz. Bu asansörde abartılacak şekilde bir arıza yok. İsterseniz, ben tereddütsüz deneyebilirim. Böylece sizde görüp raporunuzu temiz tutarsınız.

Mühendislerin tüm olumsuz cevaplarına ve engelleme çabalarına rağmen bir kahraman edasıyla, bir anda kendimi asansörün içinde buldum. Hayatımda ilk kez kullanıyordum asansörü. Yüksek binanın merdivenlerini çıkmak zorunda da kalsam sevmezdim asansöre binmeyi. O an sevimli geldi asansör. Binneliydim, görmeliydi herkes beni asansörde...Karanlık ve çığlıklar... Gürültü ve acı... Ve “0” rakamı karanlığın sembolü olmuştu artık benim için.His ve yok oluş... Bacaklarım ve benliğim... Ben ve egom...

Konuşmayı sessizce dinleyen Hasan Bey ne diyeceğini bilememişti. Ali Bey’i konuşturmayı başarmıştı ama kendi sessizliğine engel olamadı. Günlerdir süren seanslarında, her konuşmasına başlarken;

-Bu araba benim, ben bu arabanın sahibiyim, müdürüyüm!” demesine şimdi anlam verebiliyordu. Sanmıştı ki; Ali Bey geçirdiği asansör kazasından sonra engelini çok kolay ve tepkisiz bir şekilde kabullenmişti.

Uzun bir sessizlik oldu odada. Sessizliği bozan:

-Neden susuyorsunuz psikiyatri doktoru Hasan Bey? Dinlediğiniz ve gözünüzde canlandırdığınız hayatım hoşunuza gitmedi mi yoksa? Durun, daha bu fragmandı, asıl film şu kapıdan çıkınca başlayacak!